

Druškoviču, Schullerju ali drugim »voditeljem« protislovenskih strank.

Ponikva ob južni železnici. Shod SLS dne 1. junija po rani maši je dokazal, da je Ponikva, rojstni kraj Slomškov, trdno v taboru SLS. Govorila sta narodna poslanca Zebot in Vrečko med splošnim odobravanjem. Na koncu je železničar g. Veseljak se zahvalil poslancu Zebotu in tovarišem za obrambo pravic naših železničarjev.

V Kozjem se je vršil v nedeljo, dne 25. maja, dobro obiskan okrajni zaupni sestanek SLS, na katerem je tajnik V. Munda najprej poročal o političnem položaju. Vihar ogorčenja proti koruptni vladi manjšine v naši državi so izzvala zlasti govornikova izvajanja o brezvestnem postopanju Pašič-Pribečičeve vlade z našimi bolnišnicami, iz katerih se meče najtežje bolnike brez usmiljenja na cesto in o kulturnobojnih namerah iste vlade, ki z interkonfesionalnim zakonom pripravlja najnesramnejšo zaušnico za zavedne katoličane. Z velikim navdušenjem so vsi zborovalci, med katerimi je bilo tudi nekaj samostojnežev, sprejeli resolucijo, ki izreka zaupanje Jugoslov. klubu ter obsoja početje in naklepe sedanje protustavne vlade. Govornik je nato še pojasnil najvažnejša določila zakona o občinskih volitvah in podal navodila za postopanje naših pristašev pri teh volitvah. Tudi občinske volitve morajo pokazati, da naše ljudstvo niti za pičico ne odjenja od svoje zahteve po avtonomiji in da v občinskih odborih naših trgov in vasi ni mesta za izdajalce slovenskega naroda: demokrate in samostojneže!

V St. Vidu pri Planini so se na praznik dne 29. maja, zbrali številni zaupniki gornjega dela kozjanskega okraja. Ker je bil g. poslanec Vrečko zadržan zaradi zasedanja parlamenta, je o političnem položaju na zaupnem sestanku, kateremu je predsedoval g. župan J. Tovornik, poročal tajnik V. Munda. Ostra govornikova izvajanja, v katerih je orisal neutrudno delo dr. Korošca za dosego pravičnejše ureditve naše države, bičal grdo izdajstvo slovenskih in hrvatskih liberalcev in dal duška ogorčenju nad protustavnim početjem samosrbske vlade s parlamentom, ki je postal igračka v Pašičevih rokah, so izzvala ponovno živahno odobravanje, ki je izzvenelo v soglasno zaupnico Jugoslov. klubu in energičen protest proti nezastlišanemu ukrepom Pašičeve vlade.

Lep zbor zaupnikov Slovenske ljudske stranke za Posavje v Brežicah se je vršil na Križevo, dne 29. maja. Iz vseh občin brežiškega okraja so prišli najboljši možje, da si napravijo načrt za bodoče boje, ki čakajo naše ljudstvo v borbi proti krivici. Udeležba je bila tako velika, da so mnogi zaupniki morali stati na vrtu, ker v zborovališču ni bilo dovolj prostora. Zaupniški zbor je spretno vodil naš odličen somišljenik g. Podvinski. Delegat SLS g. dr. Hodžar je poročal o pripravah za občinske volitve, iz Beograda došla poslanca Fr. Zebot in Martin Krajnc pa o političnem položaju in o zakulisnih spletkah, ki so jih tajne sile vodile proti nam. — Zborovalci so z napeto pozornostjo sledili izvajanjem govornikov. Ob koncu pa je cel zbor manifestiral za našo Slovensko ljudsko stranko, za našega voditelja dr. Korošca in njegove tovariše. Energično smo protestirali tudi proti škandaloznemu ukrepu Pašič-Pribečičeve vlade, ko je odločila, naj se meče uboge bolnike iz bolnišnic Posavje se je zopet vrnilo v naš krščanski in slovenski tabor.

Dvoje zborovanj krščanskega delavstva. Društveno zborovanje krščanskega socialnega delavstva v Rušah se vrši na binkoštni pondeljek ob pol 8. uri dopoldne v prostorih stare cerkvene šole, na katerega pride govornik iz Maribora. Vabimo somišljenike, da se istega polnoštevno udeležijo. — Društveno zborovanje krščanskega socialnega delavstva iz tovarne za lepenko v Ceršaku se vrši na Binkoštno nedeljo ob 3. uri popoldne v Haucevi hiši v Ceršaku.

Prireditve.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na binkoštni pondeljek po večernih prireditih tukajšnji orliški krožek z Dekliško zvezo predstavo nad vse poučne, ganljive verske igre v šestih dejanjih »Zmaga najsvetejšega zakramenta.« Igra se ponovi na Telovo. Vabimo domačine in sosede k temu predstavi, da si poživijo ljubezen do Jezusa v presv. zakramentu.

Sv. Trojica v Halozah. Dne 9. junija, to je na binkoštni pondeljek, priredi Slov. kat. izobraževalno društvo Finžgarjevo dramatično predstavo »Razvalina življenja«, ki je prav primerna za naše kraje. Pred igro je ustanovitve Mladeniške in dekliške zveze. Vabljenata sta iz Maribora dva govornika, ki bosta nam razložila pomen zvez za lepo življenje. Vabimo k predstavi vse fante in dekleta trojiške fare, kakor tudi starše, kajti vstopnina je malenkostna. Po igri je vpisovanje članov in članic v zvezo v društvenih prostorih in volitev obeh odborov. Nato prosta zabava v prostorih g. A. Šprah, pri kateri je izključen vsak ples in podobno razgrajanje. V slučaju dežja se prireditve preloži na nedeljo, dne 15. junija.

Orlovski odsek v Žičah priredi v nedeljo, dne 8. jun., ob treh popoldne v Žičah dve velezanimivi igri: »Skrivnostna zaroka«, štiri dejanja, in »Junaki«, enodejanka. K obilni udeležbi vabi odbor.

Tedenske novice.

KRVAVI DOGODKI V TRBOVLJAH.

Preteklo nedeljo se je odigrala v Trbovljah krvava žaloigra — prišlo je do spopada med dvema čisto nasprotnima strujama: med komunisti in orjuno. Neprestano izzivanje od strani orjune, brezevska gonja in

zločinska podivjanost je slednjič razpalila strasti tako galec, da je prišlo do teh žalostnih dogodkov. Padlo je devet žrtev človeške strasti, med njimi dva starejša od 60—70 let, eno štiriletno dete in mladi možje.

Do poboja je prišlo tako-le: V Trbovljah, v središču delavskih organizacij, je orjuna ustanovila svojo organizacijo, da bi lažje strahovala delavstvo, hoteč v svoji domišljiji s silo iz vseh Slovencev napraviti neko jugoslovansko centralistično mešanico. Delavstvo tega seveda ni mirno gledalo in ko je orjuna v svojem glasilu oznanila za nedeljo, dne 1. junija, razvitje prapora trboveljske organizacije ter pozivala vse svoje člane, da se te slavnosti udeležijo, je delavstvo opozarjalo oblasti, da naj nameravano prireditve zabrani, ker bi lahko prišlo do nemirov. Oblasti se na ta opomin niso zgenile, pač pa so poslale v Trbovlje okrog 50 žandarjev. Udeleženci orjunaškega slavja so se pripeljali v Trbovlje ob 9. uri z vlakom, od postaje pa so šli v sprevedu z godbo, zastavami in oboroženimi akcijskimi četami na delu. V istem času so imeli delavci svoje zborovanje v Delavskem domu, ki leži tik ob cesti, po kateri je korakal orjunaški spreved. Ob cesti se je zbralo precej gledalcev in ko je orjuna prikorakala, so se čuli iz delavskih vrst kliči »Doli orjuna!« in podobno. Ob enem je skočil delavec Fric proti eni zastavi. V tem hipu so počili prvi strelji iz vrst orjune in Fric se je zgrudil mrtev na tla. Ti strelji so bili oddani od orjune in to je delavce tako razkačilo, da so navalili na spreved. Začela se je prava bitka na obeh straneh, streljalo se je in padlo je celo nekaj ročnih granat. Spopad je trajal nekaj minut in padli so trije člani orjune, trije delavci, en gledalec, ranjenih pa je bilo okrog 50 ljudi, med temi večina težko. Delavci so se potem umaknili in v Trbovljah se je začelo divjanje orjunašev. Najprej so razvili novo zastavo, potem so vzeli izmed delavcev 5 talcev ter vršili po hišah in pri posameznikih preiskave za orožjem. Prostore Delavskega doma so polili s petrolejem ter ga zažgali. Ko je prihitela požarna bramba, ji odkraja niso hoteli dovoliti, da ogenj pogasi in šele na nevarnost, da požar ne bi zajel tudi druga poslopja, so dovolili gašenje.

Izmed talcev so delavca Fakina odvedli v gostilno, ga silili z jedjo in pijačo, nato so ga pa ustrelili z dvema streloma v glavo. Ko je popoldne cerkovnik zvonil k večernicam, so hoteli streljati v zvonik. Ljudi, ki so se vračali od popoldanske službe božje, so ustavljali s kliči »Ruke u vis!« ter preiskovali moške, misleč, da jih hočejo napasti. Iz Trbovelj so se odpeljali z večernimi vlaki. Svoje mrtve tovariše so odpeljali v Ljubljano. Vest o krvavem spopadu se je hitro razširila in v Ljubljani je prišlo do demonstracij proti komunistom. V stanovanje voditelja komunistov dr. Lemeža je udrila gruča podivjancev in ker njega niso našli doma, so v navzočnosti njegove žene in malih otrok začeli v stanovanju razgrajati in razbijati pohištvo. — V Trbovlje je oblast takoj poslala oddelek vojaštva ter ojačila orožništvo, sodnijska komisija iz Laškega pa je začela preiskavo. Ministrstvo za notranje zadeve je poslalo v Trbovlje enega uradnika, preiskavo bo pa vodil podtajnik v notranjem ministristvu, Pribečičev pristaš dr. Wilder.

Dogodki so povzročili razburjenje vse javnosti in vsak pošten človek bo obžaloval, da je do tega prišlo. Naravnost zločinsko pa je pisanje demokratskega časopisa, ki skuša iz tega kovati orožje v boju proti SLS ter dolži »klerikalce«, da so oni krivi trboveljskega krvo preliti. Vsakomur je jasno, da so v prvi vrsti krivi oni, ki so na spopad že poprej hujskali in to so v prvi vrsti orjunaši in njim naklorjeno demokratsko časopisje. Vedeti bi morali, da se delavstvo, ki se svoje važnosti in moči zaveda, ne bo dalo strahovati od pretepaške manjšine, ki hoče z nasiljem in orožjem zavladati nad večino. Med glavne krivce pa spada tudi oblast, ki dovoljuje oborožene pohode nahujskane orjunske mladine. Da je orjuna danes že postala nekaka država v državi, to je krivda oblasti in odgovornost za samolastna početja orjune, ki ljudi kar sama sodi in strelja, zažiga poslopja in vrši preiskave, pade zopet na oblast. Zadnji čas je že, da nastopijo tudi pri nas redne razmere in kdor ima le še količjak uvidevnosti, mora spoznati, da ne more iti v tej divjaški, nasilni in naravnost razbojniški smeri naprej!

Odkritje Malgajevoga spomenika v Guštajnu na Koroškem. Na Vnebohodu je bil v Guštajnu na Koroškem na slovesen način odkrit spomenik za Jugoslavijo padlemu junaku Malgaju. Te lepe slavnosti, ki je bila združena s službo božjo in pridigo, se je udeležil med drugimi dostojanstveniki tudi general Maister, ki je imel na za osvoboditev Koroške padlega junaka Malgaja navdušen nagovor. Spomenik je bil odkrit ob 12. uri in sicer ga je odkril s pomenljivim nagovorom na zbrano občinstvo guštajnski g. dekan dr. Čukala. Te ganljivo navdušene slavnosti so se poleg ljudskih množic udeležila vsa društva, organizacije in zastopniki najvišjih uradov in oblasti. Cela slovesnost je bila prav prirsena

in ta dan je slovenski narod pokazal, da zna ceniti in tudi primerno počastiti spomin mladega junaka, ki je v svoji jugoslovanski navdušenosti dal kri in življenje za osvoboditev koroških bratov. Junak Malgaj je bil rodom iz St. Jurja ob južni žel. in je položil svoje mlado življenje na oltar mladostne Jugoslavije z 20 drugimi sočtovariši dne 6. maja 1919 na kraju, kjer stoji sedaj njegov spomenik.

Zadnji čas za reklamacije! Občinske volitve so po celem Stajerskem (izvzemši celjsko, brežiško in ljutomersko okrajno glavarstvo) razpisane s 1. junijem in se vršijo povsod dne 10. avgusta. Zakon o volilnih imenikih določa, da se smejo popravki volilnih imenikov (reklamacije) zahtevati še 15 dni po razpisu volitev. Torej je čas za reklamacije samo še do 15. junija! Navodila za vložitev reklamacije smo objavili v letošnjem »Slovenskem Gospodarju« z dne 13. marca, dalje v posebni krožnici, ki smo jo poslali našim poročevalcem dne 22. marca t. l. O reklamijskem postopanju daje natančno navodilo »Zakon o volilnih imenikih«, ki se dobi skupno z »Zakonom o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji« v tiskarni sv. Cirila v Mariboru za pet dinarjev izvod.

Kako socialni demokratje gospodarijo po občinah. V Mariboru je leta 1921 občinski svet pooblastil g. župana socialdemokrata Grčarja, da tiska in založi za 50 tisoč kron knjig za nemške šole. Rdeči župan Grčar pa je porabil v to svrhu 286.000 dinarjev, to je 1 milijon in 144 tisoč kron. Seveda ni imel za to nobenega dovoljenja. Kam je šel ta denar? Okoli 50.000 dinarjev (200 tisoč kron) je plačal Grčar pisateljem, ki so sestavili nemško čitanko. Ostalo ogromno svoto okoli 230.000 dinarjev (skoro 1 milijon kron) pa je plačal socialdemokratijski tiskarni, ki je tiskala knjige. Skoro cela tri leta ni ne župan, ne njegovi višji uradniki pregledali, kako so knjige in denar, ki se za nje dobi, oskrbovane. Tako se je dokazalo, da je zmanjkalo iz kase 17.000 dinarjev. Pa to ni prvi in edini slučaj. Ze celo vrsto uradnikov je na mariborskem mestnem magistratu pod županovanjem Grčarjevim defraudiralo (zapravilo) obč. denar. Tako znajo gospodariti rdeči župani z občinskimi zremoženjem!

Trgovina z železino Pinter in Leonard v Mariboru na Aleksandrovi cesti menda živi od samih orjuncev in Pribečičevih demokratov. Saj, če človek sodi, kako nastopajo lastniki te trgovine in uslužbenci, bi mislil, da je prepovedano kmetekemu ljudstvu hoditi kupovati v to trgovino. Orjunaš, ki je uslužbenec kot trgovski pomočnik in Pinterjevi trgovini, je dne 2. in 3. junija hodil v Mariboru od hiše do hiše ter je grozil: »Če ne boste na čast orjune razobesili črne zastave, boste že videli!« In sam Pinter je na zabavnem večeru demokratske — Pribečičeve — stranke pri Vlahoviču zabavljali in sramotil našo Slovensko ljudsko stranko in njene poslance. Hvalil pa je Pribečiča in Pašiča. S takim nastopom je trgovec Pinter jasno povedal, da je vstop naših ljudi v njegovo trgovino prepovedan. Železo bodo pri njem odslej kupovali samo orjunci in demokratski advokati.

Demokrati proti našim sadjarjem. V mariborskem občinskem svetu se je lansko leto demokratski papirni trgovec Weixl pokazal kot velikega neprijatelja kmetkega prebivalstva. Predlagal je, da se kmetom prepove po 11. uri predpoldne prodajati sadje na mariborskem trgu. Weixlovi demokrati in z njimi zvezani socialni demokratje so Weixlov predlog sprejeli. In tako kmet, kočar ali najemnik z dežele ne sme v Mariboru imeti sadja dalje na trgu nego do 12. ure. Delavci in drugi ljudje nimajo časa predpoldne iti na trg po sadje, ampak šele opoldne ali zvečer. Ta nesmiselni sklep demokratov in socialnih demokratov je naperjen ne samo proti kmetekemu ljudstvu, temveč tudi proti delavstvu. Bomo videli, ali se bodo letos ti ljudje na mariborskem magistratu spametovali.

Se premalo nas je Pašič izmozgall Iz Pobrežja pri Mariboru nam poročajo, da tam neki ljudje agitirajo, naj bi Poberžani pri občinskih volitvah glasovali za Pašičevo radikalno stranko. Neki Holc, Tončič in Grlic strašno hvalejo starega Miklavža. Mariborski Pašičevi agitatorji dr. Ravnik in njegovi hlapci kričijo: E, to je najboljša stranka. Ta nas bo rešila. — Mi Poberžani pa že vemo, kako so nas Pašičevi hlapci rešili. Enega so nas oteli, namreč pobrali so nam ves denar iz žepa. Komur se ni zadostil krivik, kdor še ni zadostil izžeman po Pašičevi radikalni vladi, komur se dopadejo sedanje žalostne razmere, ta pa naj je volil in bežga za srbsko radikalno stranko. Vsi drugi, ki živimo v naši pobrški republiki, pa bomo po ogromni večini glasovali z našo SLS!

Proti domačim rokodelcem in obrtnikom nastopa sedanja Pašičeva in Pribečičeva vlada po svojih uradnikih. Nemogoče je, da bi kmet, če da popraviti plot, svinjake ali kako drugo manjšo stvar pri gospodarstvu, najel mesnega tesarskega ali zidarskega mojstra. Naprosi domačega rokodelca in ta mu popravilo dotične malenkost. V večini slučajev kmet rokodelcu ne plača v denarju, ampak mu da zemljo ali drva, steljo, ali pa

Schicht

Pravo Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah! Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

mu z živino kako stvar zapelje, oziroma zorje njivo. Mi pravimo po domače: »Odsluž mu!« Okrajna glavarstva in orožništvo zadnji čas za vsako tako malenkost preganjajo in kaznujejo. Župani in drugi odločilni možje sodnega okraja Sv. Lenart so na sestanku dne 18. maja na predlog župana Vogrina sklenili naprositi vlado, da opusti nepotrebne sekature napram domačim obrtnikom in rokodelcem. Izročili so našim poslancem posebno spomenico.

Smrt verne in narodno zavedne gospe. V torek, dne 3. junija, je umrla v Krčevini pri Mariboru v 80. letu svoje starosti gospa Emilija Pučelik, vdova po davčnem upravitelju in mati nadučitelja Miroslava Pučelik, poštnega kontrolorja Vojteha Pučelik in gospe Emilije Trstenjak, vdove po okrajnem sodniku. Pokojnica je bila rojena v Bratislavi, jako narodna in verna gospa. Naj v miru počival Zaostalam pa naše iskreno sožalje!

Za po toči poškodovane pri Sv. Krizu nad Mariborom in okoliških občinah je poslanec Franjo Zebot vložil na g. ministra notranjih zadev, kmetijstva in financ interpelacijo za pomoč in odpis davkov. Radovedni smo, ali bo Pašičeva in Pribičevičeva vlada imela kaj srca za hudo prizadete naše ljudi.

Mermolja še vedno ne miruje. Po vsej sili hoče našim kmetom, delavcem, železničarjem in viničarjem odvzeti staro pešpot mimo njegove hiše. Zakrknjen gresnik je ta Mermolja Vidi, da ga ljudje ne marajo! Moral je iti neprostovoljno v politični penzijo, a še vedno ne miruje. Hodil bo res tako dolgo z »bučo« po vodo, da bo »gor plačel.« Lep branitelj pravic ljudstva to, ki nam hoče jemati stare pravice. Kamor Mermolja pride farbet ljudi, izprašajte mu vest, kaj je z njegovo »staro pravdo.«

Strašno neurje v Dravski dolini. V ponedeljek krog 6. ure zvečer je divjalo po Dravski dolini od Dravograda do Brezna grozno neurje: z viharjem, nalivi in točo. Vihar je polomil in zvil sadno drevje, toča pa je zbila tako poljske pridelke, ki so obetali obilno žetev, da ni niti sledu, kaj da je raslo na njivah. Ljudje so obupani in kar najhitrejša pomoč je tem ubogim ljudem nezogibna potreba.

Se ena in zadnja beležka od Sv. Barbare v Slov. gor. Cisl. urednik A. C. sem dobil pismo, katero vam dobesedno prepisujem in na katero naj čisl. uredništvo poda svojo izjavo: — Sv. Barb. Sl. g. 16. 5. 24. C. g. kaplan Ad št. 20 »Sl. Gospod.« z dne 15. t. m. Prosim, ne hujskajte ljudi na mene in pustite mene tako pri miru kot jaz Vas. Do danes 16. 5. t. l. nisem jaz pisal o vseh teh polit. rečeh ne črke, tem manj besede, še dosti manj enega staka: jaz ljubim mir! O pok. Kranerju je res (v naprednih listih; op. ur.) nesramno poročilo, tudi mene boli, mi ni ljubo, da se nas tako blati po svetu. Kje in kdo je bil tisti pisec, ne vem, vem le, da je nek fantalin pri Kranerju bincnil g. Grma v nogo in kočijo so hoteli prevreči, jermena porezati itd. »Slov. Gospodar«, če še ima le kaj resnicoljubnosti, naj to obelodani! Vaš nastop proti meni si zapomni! S spoštovanjem Franjo Kranjc, nadučitelj. — Pripomba uredništva: G. nadučitelj Kranjc se tukaj krivično spravlja nad dve stranki. Prvič g. kaplan Cirič ni dotični pisec in pošiljatelj, drugič pa ni g. Kranjc tega tudi nismo očitali, česar se on tukaj brani, ker nobenega imena nismo navedli. Ker pa še po šestih tednih g. Kranjc zmiraj bolno čuti, kako je nek fantalin bincnil g. Grma, smo po njegovi želji natisnili tudi to, da ne bo mogel več dvomiti o naši resnicoljubnosti. V ostalem pa puščamo besedo šentbarbarskim dopisnikom, po katerih posnamemo, kakor sledi: Politika bi morala biti skrb in delo za blagor ljudstva. Višji krogi pa imajo politiko za svoje sloje. In v službi te gospodske politike je naše napredno učiteljstvo. Zdaj podpira sedanjo belgrajsko vladno gospodo, da bi se posrbljenje nad nami prej izvedlo in bi mi prišli čisto pod belgrajsko komando. Za nas je to jasen dokaz g. nadučitelja Kranjc, ki nam je hotel vtihotapiti Pribičevičeve demokrate za širjenje velesrbsstva. Ker se mu ni posrečilo, da bi s pomočjo mariborske gospe onemogočil tukaj Slov. ljudsko stranko (eden je komaj zinil laž: »Korošec je kriv teh velikih davkov«), se je podal na drugo bojno polje, začel je napadati naše domače duhovnike, da jih osumniči pred ljudstvom. Pred šolo je glasno, da so mogli mimoidoči čuti, zatrdjeval, da pišejo o njem v »Slov. Gospodarju« domači duhovniki. Seveda mu ni nikdo verjel. Vsa župnija zna, da naša duhovnika ne posegata v politiko, ker smo mi organizirani in opravimo vse politične zadeve sami. Pač pa imamo o g. Kranjcu izkustvo, kako je v skrbi za Belgrad agitiral vsakokrat za demokratsko stranko, prosjačil za demokratske volilne krogljice, na cesti prigovarjal istim slaboumnim, kam naj dajo krogljice, kszal celo na volišču, kje je njegova škrinjca. Naša duhovna kaj takega ali enakega nista nikdar delala. — Drug naskok na naša duhovna je g. Kranjc napravil pri drugem ponesrečenem demokratskem shodu. Tam sta sedela sama z g. dr. Lašičem. Čuli smo, da je hotel utajiti svojo avstrijsko suknjo; pa so hitro pričle rekle, da jo še ima. Potem je začel dolžiti naša duhovna, ki ne pustita tukaj imeti demokratskega shoda in dajata njega v »Slovenski Gospodar«, računajoč, zdaj pa bo dr. Lašič udaril po tema dvema. Mi pa spet znamo, da nista kriva, ker smo zapisatelj mi. In znamo, da je mnogo kriv g. Kranjc, ki daje čitati svoje demokratske liste, ki blatijo nas Barbarčane radi Kranerjeve smrti, ko dobro zna, da g. Kraner ni bil od tukaj, in fant, ki je iz osebnega sovraštva skoval napad na njega, tudi ne. Toda za g. Kranjca bi pač nekaj prineslo, ako bi odpravil naša duhovna in na njiju mesto dobil, recimo: srbske žandarje. Glavar teh bi seveda moral biti on, »ker jaz sem bil nadporočnik.« Uniformo prügelpatenta še tudi ima, nosi jo še skoro vsak dan, pa šoljne tudi, ako že ni vseh prodal. In kot tak bi on že poveljeval čez župnika in kaplana. Mi pa svetujemo njemu in vsakemu, naj nam prizaneša z demokracijo in naj pusti naše

mirne duhovne čisto pri miru. Ako pa nazadnje hoče še imeti kje na skrivnem tretji svoj shod, pa obljubite, da bodele nanosili, saj imate zdaj polna podstrešja, polne listnjake mlajine, mijau in baubau, nanosili, da bo mirne, ko pridejo občinske volitve.

Prosvetno gibanje v Vurbergu. Naša Dekliška zveza je priredila preteklo nedeljo, dne 1. junija, lepo igro »Lurska pastarica« v dvorani vurberskega gradu. Igralke so se prav dobro naučile in vse se je v redu izvršilo, le bengaličen ogenj je odpovedal v prvem dejanju. Nekateri želijo, da bi se igra ponovila, kar se pa zdaj ne bo zgodilo, morda jeseni, če bo prilika.

Za birmance je najlepši dar lep molitvenik in rožni venec. Najlepše molitvenike v raznovrstnih vezavah od 8 do 70 din. komad dobiš v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Istotam lahko kupiš tudi najrazličnejše rožne vence.

Cerkvena pobožnost pri Sv. Arhu na Pohorju. God sv. Antona — Antonovo romanje — pri Sv. Arhu na Pohorju se bo letos obhajalo dan poprej, v četrtek, ne pa v petek (kvaterni petek). Romarji pridite k priljubljenemu sv. Arhu. Župni urad v Šmartnem.

Romanje k Sv. Antonu na Pohorje. Slovesnost v čast sv. Antonu padovanskemu se bo obhajala po temle redu: V četrtek, dne 12. junija 1924 bo ob 6. uri zvečer na Hancinovi ravni slovesen sprejem selniške procesije s podobo Matere božje, ki je bila darovana iz Selnice. Po procesiji pridiga, večernice in spovedovanje. V petek, dne 13. junija 1924 bo dvojna slovesna služba božja ob 6. in 10. uri in več tihih sv. maš. Okoli pol 9. ure pride procesija iz Ribnice. Selniška procesija odide okoli 9. ure. — Manjši shod z dvojno službo božjo bo tudi na binkoštni ponedeljek in v nedeljo po Antonovem dne 9. in 15. junija 1924. Ker se bo de čas za velkonočno sv. obhajilo, se bo postreglo kar najbolj mogoče v spovednici na binkoštno nedeljo in ponedeljek, v četrtek in petek na Antonovo in v nedeljo. Blaga dobrotica iz Limbuša je obljubila nov venec za sv. Antona.

Kmetijski svetnik Ivan Belle. Dne 30. maja je umrl v graški bolnici ravnatelj kmetijske šole v St. Jurju ob južni žel., g. kmetijski svetnik Ivan Belle. Blagopokojni je bil 18 let potovalni učitelj pri mariborski vinarski in sadjarski šoli in nato kletarski nadzornik. Ko se je ustanovila v St. Jurju ob južni žel. slovenska kmetijska šola, je postal ravnatelj tega zavoda, katerega je vodil do svoje smrti. Rajni je tudi zelo veliko pisal o vseh raznih gospodarskih strokah in najbolj znana je njegova knjiga o sadjarstvu. G. Belle je bil radi svojega znanja, delovanja in prijaznosti obce priljubljen. Bolehal je že dalje časa, podal se je v Gradec iskat zdravja, a ga je doletela tam smrt. Pokopan je bil minul tork v St. Jurju ob južni žel., kjer je deloval toliko let. Bodi mu zemljica lahka in slava njegovemu spominu!

Pri Sv. Jožefu nad Celjem bo slovesna blagoslovitev dveh novih zvonov na trojiško nedeljo, dne 15. jun., ob devetih popoldne.

Polaganje vogelnega kamna na Zg. Ponikvi. Slovesno bodo oznanjevali topiči na binkoštni ponedeljek redko slavnost blagoslavljanja vogelnega kamna naše župne cerkve. Da je delo v kratkem času toliko napredovalo, se imamo pred vsem zahvaliti neumorni delavnosti nekaterih mož, potem pa tudi požrtvovalni delavnosti vseh ostalih faranov in pomoči nekaterih sosednih far. Upajmo, da bo šlo delo enako naprej, ter da se bo kmalu veselili nove cerkve. K tej lepi slavnosti pa so vabljeni in dobrodošli farani sosednih far.

Zadostilna pobožnost na gori Oljki pretečeni četrtek je prav lepo uspela. Na kratek tozadevni klic v »Slov. Gospodarju« so priomali pobožni verniki iz vseh sosednih župnij Savinjske in Saške doline, celo iz daljnega Sv. Jošta na Kozjaku so prišli cerkveni pevci pod vodstvom svojega vrlega duš. pastirja. Duhovnikov je bilo štiri, zadostilnih sv. obhajil pa čez poldrug sto. — Hvala vsem udeležencem, pred vsem neutrudljivemu gospodu spovedniku iz Polze. Shoda se je udeležil tudi naš marljivi poslanec Pušenjak, ki je po cerkvenem opravilu zunaj pri cerkvi poročal množestvim poslušalcem o našem političnem stanju. Beograd bi nam rad vse vzel v gnotnem, političnem in šolskem oziru, zato bi pa mi morali še ponižno poljubljati bič, ki nas tepe in brezčulno gledati na cesto vržene bolnike iz naših bolnišnic. Govorniku in jugoslovanskemu klubu se je izreklo enodušno priznanje in zaupanje.

Občinske volitve v Šmartnem ob Paki. Občinske volitve za našo občino za razpisane za dan 10. avgusta t. l. Kakor slišimo, so razpisane tudi na ta dan volitve za druge občine slovenjgraškega okrajnega glavarstva.

Zelo važno iz Dola pri Hrastniku. Ker hoče znani dopisnik »Demovine« z lažljivo zavitimimi dopisi farhati dolske občane, priobčujemo sledeče: Gotovo nad 20 let je že med ljudstvom tlela želja, združiti k dolski občini one okolice, katere so dolske fare. Dol je naravno krajevno središče. Dolski obrtniki imajo zaslužek in dobiček iz teh okolice, zato je upravičeno, da se tudi v občini združimo. Kdor razume le trohico občinskega gospodarstva, mora vedeti, da je združitev v gospodarskem oziru popolnoma upravičena, v občinsko-upravnem oziru pa v veliko ljudsko korist in olajšanje. Zato je sramotno, da hoče dopisnik »Demovine« z lažljivo sestavljenimi številkami strašiti dolske davkoplačevalce, ko vendar ve, da se je zadeva v več občinskih sejah podrobno obravnavala ter se je natančno dokazalo, da imajo dotične okolice toliko davčne moči, da se tamošnji stroški lahko krijejo z ne previsokimi dokladami na užitnino in na direktne davke. Glavni vzrok, da so liberalci nasproti združitvi, je njih političen račun. Na razpolago je priča, da je voditelj liberatcev ukazal svojim podložnikom: Združitev moramo nasprotovati, ker sicer pride preveč »ta črnih« skupaj. Zakaj pa takrat niste o davčnih številkah govorili? Seveda pisale so vam po glavi

le politične in te so bile za vas zelo slabe. Okoličani! S hvaležnostjo ohranimo v spominu vse one može, ki nesebično delujejo za resnični ljudski dobrobit. Dobro si pa zapomnimo tudi vse one poturice, ki se sicer ljudem dobrihajo in vse obljubujejo, a v odločilnem trenutku pa nasprotujejo.

Poroka v St. Vidu pri Planini. Pri nas na Planini se je poročil predsednik tukajšnjega Orla, brat Vinko Preložnik, z gđe. Minko Pajek, posestniško hčerjo v Visočah, in so na njuni gostiji zbrali veseli svatje za tukajšnji orlovski odsek 800 kron. Bog plati! Novoporočencema pa obilo sreče in blagoslova božjega.

Popravek. V zadnjem izkazu darov za »Dijaško večerjo« je tiskovni škrat neljubo zmešnjavo napravil. Izkaz pravi: Alojz Mikl v Veliki Nedelji mesto venca na grob gospe Borlak Lucije v Mariboru 100 din. Glasiti pa se mora: Alojz Mikl, veleposestnik v Veliki Nedelji, mesto venca na grob dr. Hinkota Irgolič 100 din.; Borlak Lucija v Mariboru 100 din. Blagovolijo prizadeti zmešnjavo oprostiti! — Blagajnik »Dijaške večerje.«

Občni zbor Katoliškega tiskovnega društva v Mariboru se vrši dne 12. junija ob 10. uri popoldne v Cirilovi tiskarni na stanovanju g. ravnatelja dr. Jerovške. Člani društva vabljeni!

Pridnega hlapca in dekla iz dežele vzame takoj v službo: Gnilšek, trgovina z vinom, Maribor, Razlagova ulica 25. 734

Hotel Halbwidl. Vsak četrtek koncert. Sicer pa opozarjamo na oglas v današnji številki.

Gospodarstvo.

Premovanje goveje živine v Soštanju. V sredo dne 28. maja 1924 se je vršilo po dolgih letih zopet enkrat premovanje goveje živine mariborske pasme za soštanski okraj. Udeležba je bila nad vse pričakovanje povoljna. Premovanja se je udeležil kot zastopnik g. velikega župana mariborske oblasti G. Zidanšek, kot zastopnik okrajnega glavarstva v Slovenjgradu gosp. okrajni glavar dr. Ipavc sam. V komisiji za premovanje so bili poleg že navedenih gg.: načelnik okrajnega zastopa Skaza iz Velenja, živinorejski nadzornik Zupanec, okrajni živinodravnik Rihtarič, člani okrajnega zastopa Koren, Jan in Steblovnik, župan Steblovnik iz Smartna ob Paki in posestnik Blafnik iz Stare vasi pri Velenju. Na premovanje se je prignalo skupno 168 živali, od teh 18 bikov, 6 bikcev, 100 krav in 44 telic. Bile so časno zastopane vse občine v okraju. Prvo darilo za bika je dobil posestnik Fr. Hrastnik iz Gaberk, za bikca posestnik J. Dedič iz St. Andraža, za kravo gospod župnik Ivan Rožman iz Zavodnjega in za telico posestnik Miha Koren iz Stare vasi pri Velenju. V celoti se je razdelilo vseh daril nad 70.000 K, od katerih je večino prispeval okrajni zastop, oddelek za kmetijstvo pa 20 tisoč kron. Pri premovanju se je opazilo, da si je okraj vkljub vojni in dveletni suši, katera je živino v okraju zelo decimirala, vendar že znatno opomogel. Posebno je razveseljivo dejstvo, da je v okraju že precej jako lepih, prvovrstnih krav in telic, primanjkuje še le v nekaterih občinah nekaj lepih dobrih bikov za osveženje krvi, nakar se bo okraj gotovo lahko ponašal s svojo živinorejo. To so konstatirali in povdarjali v končnih nagovorih po premovanju tudi vsi govorniki-strokovnjaki. Okrajnemu zastopu pa čestitamo na prireditvi in kličemo: Le krepko naprej po začrtani poti v procvit živinoreje in na skorajšnje zopetno svidenje.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem dne 30. V. se je pripeljalo 327 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 162—225 din., 7—9 tednov 250—350 din., 3—4 mesec 600—650 din., 5—7 mescev 875—950 din., 8—10 mescev 1125—1200 din., 1 leto 1600—1875 din., 1 kg žive teže 15—17.50 din., 1 kg mrtve teže 20—23.75 din., 1 koza 250—350 din.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 27. maja 1924. Prignalo se je: 13 konj, 6 bikov, 122 volov, 355 krav in 17 telet. Skupaj 513 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 11.50 do 13 din., poldebeli voli 10.50 do 11.25 din., plemenski voli 10 do 10.50 din., biki za klanje 10 din., debele klawne krave 12 do 13.50 din., plemenske krave 10 do 11.50 din., krave za klobasarje 6.75 do 8.75 din., molzne krave 9 do 11.50 din., breje krave 9 do 11.50 din., mlada živina 10 do 11.50 din., teleta 13.75 din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 22 do 27. din., meso od bikov, krav in telic 19 do 21 din., teleče meso 21 do 30 din., svinjsko meso sveže 22.50 do 35 din.

Na Antonovo, t. j. dne 13. junija, se vrši živinski in kramarski sejem pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Vsi vabljeni!

Dodatek k članku »Nekaj o sadjarstvu.« Nekateri bralci »Slovenskega Gospodarja« niso razumeli izraza asimilacija in njenega učinka v št. 17 z dne 24. aprila 1924, zato naj sledijo te vrstice v pojasnilo: Učenjaki kot Poëincke, Janson in drugi, imenujejo soke ali hrano sadnega drevja in drevja sploh, ki se pretaka iz krone ali vrha do tal, torej do korenin, in nasprotno, asimilati ali asimilacija. Torej drevje asimilirajo. Znano je, da drevje po letu po listju iz zraka nabira za rast potrebne snovi, ki se potem v vrhu drevcev združujejo z anorganskimi snovmi, katere korenine dovajajo iz zemlje. Ako se te snovi ali asimilati kar neovirano pretakajo po deblu gor in dol, tedaj raste drevo bohoto in v rodovitosti zelo zaostaja. Kakor so izkušnje dokazale, napravi cepljenje nekako zavoro tem asimilatov. Cim več je zavor, tem počasneje drevo raste in to vpliva na razvoj cvetnega popja, drevo prej rodi in bolj obilno. Zato se priporoča dvakratno cepljenje sadnega drevja: 1. da drevo v rasti zaostane, 2. da se ista mno-